

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-19>

УДК 330.3:330.5

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ

CAPITAL INVESTMENTS IN UKRAINE: CURRENT TRENDS

Ляховська Олена Василівна

кандидат економічних наук,

Державна установа «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долішнього Національної академії наук України»ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4838-5619>**Liakhovska Olena**State Institution «M.I. Dolishniy Institute of
Regional Research of the NAS of Ukraine»

Стаття присвячена капітальним інвестиціям у економіці України, зокрема, дослідженню сучасних тенденцій зміни капітальних інвестицій за секторами економіки. Проаналізовано темп приросту капітальних інвестицій у базових секторах економіки за останні 15 років, визначено основні фактори, які впливали на динаміку. Доведено, що, попри складні політико-економічні умови, зростає інвестиційна активність у окремих секторах економіки України. Зокрема, у секторі державного управління й оборони, а також, транспортного, складського господарства, поштової і кур'єрської діяльності. Активно відбувається оновлення промисловості, про що свідчить зростання показників після різкого зниження у 2022 році. За результатами аналізу, виявлено зниження обсягів капітальних інвестицій у сільське господарство, водночас низька частка капітальних інвестицій у валовій доданій вартості у цьому секторі економіки.

Ключові слова: капітальні інвестиції, темп приросту капітальних інвестицій, інвестиційна активність, валова додана вартість, сектор економіки.

The article is devoted to capital investments in the economy of Ukraine, in particular, to the study of current trends in changes in capital investments by sectors of the economy. The growth rate of capital investments in the basic sectors of the economy over the past 15 years is analyzed, the main factors that influenced the dynamics during crisis periods are identified. It is noted that in 2014, the volume of capital investments decreased in all sectors of the economy, except for agriculture. In contrast, 2019 was characterized by a decrease in capital investments in agriculture, wholesale and retail trade, transport, warehousing, postal and courier activities, and growth occurred in the industrial sector, public administration and defense, and construction. In 2024, the decrease in capital investments did not affect only transport, warehousing, postal and courier activities. These trends are due to the influence of political and economic factors – war and Covid-19. However, it is appropriate to note that the attraction of capital investments during the critical period increased in certain sectors of the economy. In particular, in public administration and the defense sector, as well as transport, warehousing, postal and courier activities. Also, in relation to gross value added, capital investments were the largest in recent years in transport, warehousing, postal and courier activities. Such trends can be associated with the activation of the development of this sector of the economy since the beginning of the full-scale war, that is, as a result of population migration (increased transportation, parcels within the country, as well as abroad). However, it is appropriate to note that the share of capital investments in value added in this sector of the economy for the entire analyzed period was the highest (in comparison with the specified types of economic activity). Instead, a decrease in the volume of capital investments in agriculture was revealed, while the share of capital investments in gross value added in this sector of the economy was low. Given the importance of the role of agriculture in the economy of Ukraine, it is advisable to stimulate the attraction of capital investments, which will contribute to the renewal of technologies, the development of innovations, the creation of jobs and, in general, the strengthening of Ukraine's food security.

Keywords: capital investment, growth rate of capital investment, investment activity, gross value added, economic sector.

Постановка проблеми. Інвестиції – це стимул, рушій, інструмент і засіб для розвитку економіки. Вагомість капітальних інвестицій, зокрема, зумовлена тим, що вони є основою технологічного прогресу підприємств, інноваційного розвитку, підвищення продуктивності

праці, розширення існуючих і створення нових підприємств та інше.

Зважаючи на складні економічні і політико-економічні умови, в яких перебуває Україна в останні роки, обсяги капітальних інвестицій були різними у розрізі видів економічної діяльності, змінювалась структура інвестицій за секторами економіки. Відтак, негативна динаміка капітальних інвестицій, за останнє десятиліття спостерігалася у 2013-2014, 2019 і 2024 роках. Проте, такі тенденції були характерними не для усіх секторів економіки, кожному кризовому періоду були притаманні інші нехарактерні зміни. Відтак, доцільно і актуально визначити основні тенденції щодо розвитку капітальних інвестицій в сучасних умовах, визначити ключові сектори, в які активно інвестують сьогодні, а також, перспективні напрями для розвитку у майбутньому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження тенденцій і пріоритетів інвестиційного забезпечення економіки України стали основою багатьох ґрунтовних досліджень сучасних науковців. Зокрема, у працях Малишівського Т. В. висвітлено питання актуальних тенденцій залучення капітальних інвестицій в економіку [1]. Мудрак Р. П., Козак К. Б., Лагодієнко В. В., Лагодієнко Н. В у своїх працях визначають роль капітальних інвестицій та інвестиційної діяльності у забезпеченні цілей сталого розвитку [2]. Ареф'єва О. В. підкреслює роль капітальних інвестицій у розвитку підприємств [3] і, водночас, у працях Котенок М. і Шубенко Є. С., Руденко О. В. доведено, що ефективно управління ґрунтується на аналізі та контролі капітальних інвестицій [4; 5]. Довоєнний період розвитку інвестування в Україні досліджений у працях Кривицької О. Р., Браташ М. А. [6]. Актуальність і необхідність подальшого дослідження теми підкреслюється динамічністю економіки, постійними змінами під впливом зовнішніх політичних факторів, очікуваннями результатів післявоєнного періоду.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідження змін у капітальних інвестиціях за секторами економіки дозволить сформувати основу для виявлення перспективних напрямів економічного зростання і сформування стратегічних цілей розвитку економіки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – дослідження структурно-динамічних змін капітальних інвестицій України за видами економічної діяльності, виявлення сучасних тенденцій та подальших

перспектив розвитку інвестування в окремі сектори економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. В останні роки залучення капітальних інвестицій в економіку відбувалось нерівномірно і динамічно. Зниження обсягу інвестування було зумовлено впливом багатьох факторів, зокрема, виділяють такі основні з них: військова агресія проти України; проблеми на ринку праці, що пов'язано із змінами у складі робочої сили через зовнішню та внутрішню міграцію населення; недосконалість державного управління та інституційного середовища; зростання інфляції; нерозвиненість та низька ефективність вітчизняного фондового ринку [7]. Проте, доцільно зазначити і приріст капітальних інвестицій у окремих сегментах.

Відтак, середній темп приросту обсягів капітальних інвестицій значно знижувався у 2012-2014 роках, у 2020 і у 2022 роках. Проте, в окремих секторах економіки відбувалось зростання вказаного показника (рис. 1).

У 2014 році знизилась обсяги капітальних інвестицій (у порівнянні до попереднього року) у всіх секторах економіки, окрім сільського господарства, – темп приросту становив 1,12%. Негативні тенденції розвитку економіки цих років пов'язують із зовнішньополітичними змінами у державі [9]. Проте, гнучкість підприємств у прийнятті стратегічних рішень зумовили вихід із кризи [10].

Натомість, для 2019 року характерним було зниження капітальних інвестицій у сільському господарстві, оптовій і роздрібній торгівлі, транспортному, складському господарстві, поштової та кур'єрській діяльності, а зростання відбулось у промисловому секторі – на 27,16%, державному управлінні й обороні – на 14,73%, будівництві – на 11,35%. У 2024 році зниження капітальних інвестицій не торкнулось лише транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (приріст становив 12,72%).

Вказані тенденції зумовлені впливом політико-економічних чинників – війни і Covid-19. Проте, доцільно зазначити, що залучення капітальних інвестицій у критичний період зростало в окремих секторах економіки.

За останні роки також змінились домінуючі сектори економіки за обсягом капітальних інвестицій (табл. 1).

Зокрема, на 9,78 в.п. зменшилась частка будівництва у капітальних інвестиціях України за 2010-2024 роки. Також, за вказаний період зменшилась частка транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяль-

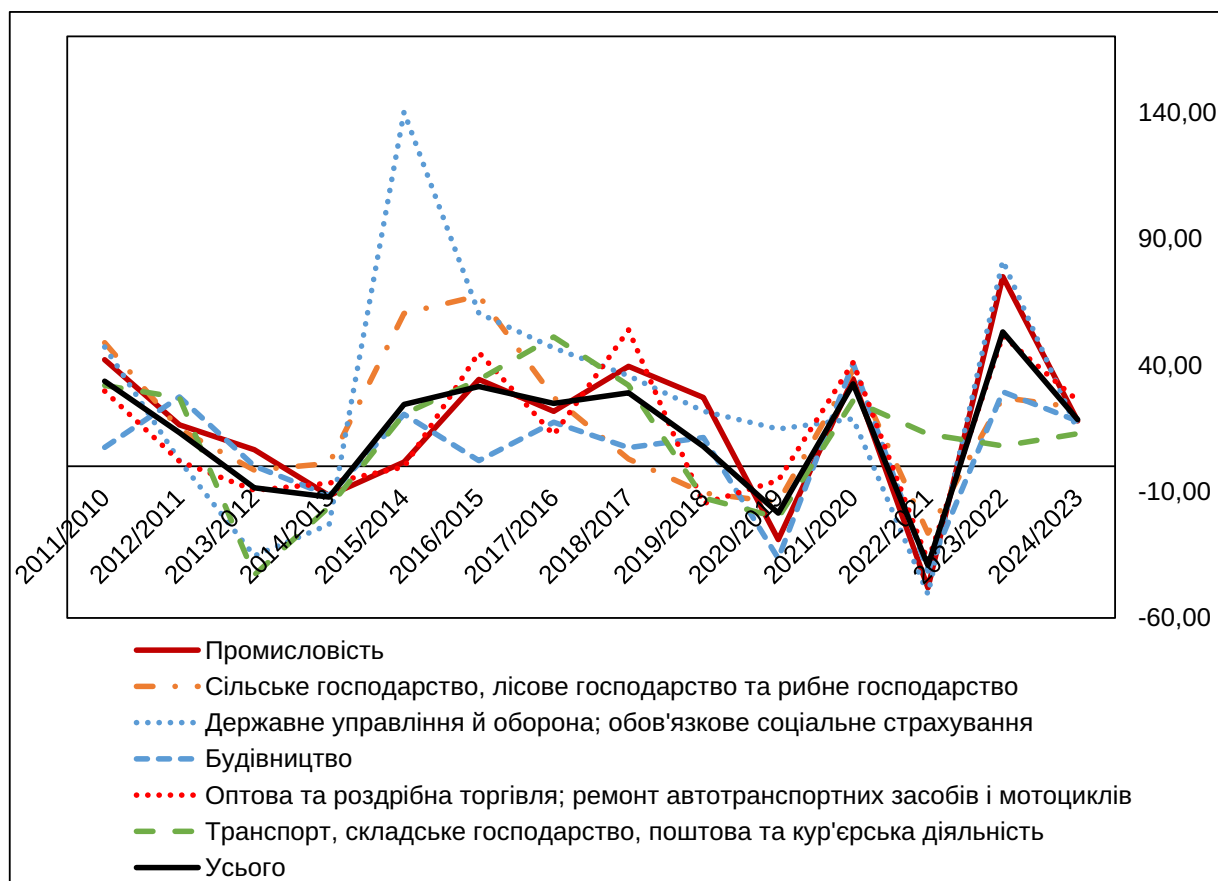

Рис. 1. Темп приросту капітальних інвестицій у економіці України (у розрізі базових секторів економіки), %

Джерело: сформовано автором на основі [8]

Таблиця 1

Зміна частки базових секторів економіки України у структурі капітальних інвестицій, %

Вид економічної діяльності	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Промисловість	30,67	32,09	35,52	36,05	30,78	35,18	35,02
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	6,13	11,04	9,97	10,38	12,56	10,43	10,85
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	4,30	5,10	12,26	10,98	8,92	10,56	10,17
Будівництво	16,48	15,91	7,79	8,27	7,96	6,73	6,70
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	10,27	7,57	8,20	8,72	8,96	8,87	9,43
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	10,70	6,85	6,86	6,52	12,09	8,53	8,13
Усього	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Джерело: сформовано автором на основі [8]

ності – на 2,57 в.п. За аналізований період, найбільші обсяги капітальних інвестицій були спрямовані у промисловість – 35,02% у 2024 році, проти 30,67% – у 2010 році. Зросла частка інвестицій у сільське господарство (10,85% у 2024 році, проти 6,13% – у

2010 році), а також, державного управління і оборони (10,17% – у 2024 році, проти 4,30% – у 2010 році).

Зростання капітальних інвестицій у сільське господарство – це наслідок підкреслення вагомості сільськогосподарської продукції на

світовому ринку, зокрема, під час війни Зважаючи на необхідність у підтриманні харчової і фізичної безпеки держави, а також, розвитку економіки, попри негативний вплив військових дій, закономірним було зростання частки сільського господарства [11] і державного управління й оборони у структурі капітальних інвестицій [12].

Поряд із динамічними і структурними змінами, доцільно визначити частку капітальних інвестицій у доданій вартості (за ключовими секторами економіки) (табл. 2).

У відношенні до валової доданої вартості капітальні інвестиції біли найбільшими у останні роки у транспорті, складському господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності – 46,36% у 2024 році, найбільшим цей показник був у 2022 році – 71,48%. Такі тенденції можна пов'язувати із активацією розвитку цього сектора економіки від початку повномасштабної війни, тобто, наслідком міграції населення (збільшення перевезень, посилок в середині країни, а також, за кордон). Проте, доцільно зазначити, що частка капітальних інвестицій у доданій вартості у цьому секторі економіки за весь аналізований період була найвищою (у порівнянні із вказаними видами економічної діяльності).

Досить висока частка капітальних у інвестицій державного управління й оборони (у 2024 році – 21,34%) і промисловості (19,58%), що вказує на високу інвестиційну активність у цих секторах економіки. Натомість

знизився вказаний показник в останні роки у сільському господарстві (5,21% – у 2024 році).

Висновки. Аналіз динаміки і структури капітальних інвестицій вказує на те, що, попри складні політико-економічні умови, зростає інвестиційна активність у окремих секторах економіки України. Зокрема, значно зросла інвестиційна привабливість державного управління й оборони, а також, транспортного, складського господарства, поштової і кур'єрської діяльності. Активно відбувається оновлення промисловості, про що свідчить зростання показників після різкого зниження у 2022 році. Оскільки промисловість – це один із секторів, що найбільше постраждав у результаті повномасштабного вторгнення через знищення металургійних, машинобудівних заводів на сході України, то зростання інвестування у цьому секторі економіки може сприяти активізації подальшого його розвитку.

Натомість, виявлено зниження обсягів капітальних інвестицій у сільське господарство, водночас низька частка капітальних інвестицій у валовій доданій вартості у цьому секторі економіки. Зважаючи на вагомість ролі сільського господарства у економіці України, доцільно стимулювати залучення капітальних інвестицій, що сприятиме оновленню технологій, розвитку інновацій, створенню робочих місць і загалом зміцненню продовольчої безпеки України.

Таблиця 2

Частка капітальних інвестицій у валовій доданій вартості, %

Вид економічної діяльності	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Промисловість	22,68	22,30	23,79	21,85	14,42	19,00	19,58
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	22,19	31,71	16,53	20,79	4,52	4,61	5,21
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	9,36	10,33	23,74	25,05	16,11	22,90	21,34
Будівництво	37,03	18,12	10,08	9,39	7,26	8,44	8,91
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	11,97	7,54	7,08	7,92	5,69	6,43	7,64
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	54,64	48,05	29,21	29,24	71,48	51,52	46,36
Частка капітальних інвестицій у ВВП	16,73	13,73	12,04	12,36	7,82	9,46	9,70

Джерело: сформовано автором на основі [8]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Малишівський Т. В. Ключові тенденції залучення капітальних інвестицій в економіку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. С. 177-183. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.9.177>
2. Мудрак Р. П., Козак К. Б., Лагодієнко В. В., Лагодієнко Н. В. Стан та перспективи надходження інвестицій в економіку України. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025 (18). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16698446>
3. Ареф'єва О. В. Капітальні інвестиції та інвестиційна діяльність у забезпеченні цілей сталого розвитку: сучасні виклики, фінансові інструменти, стимулювання. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/91.132>
4. Котенок М. Прибутки й інвестиції українських підприємств в контексті політики сталого розвитку. *Сталій розвиток економіки*. 2025 (1 (52)). С. 93-101. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-13>
5. Шубенко Є. С. Руденко О. В. Аналіз та контроль капітальних інвестицій як інструменти ефективного управління розвитком підприємства. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2025 (19). URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2025-19-09-04/2025-19-09-04> (дата звернення: 21.03.2026)
6. Кривицька О. Р., Браташ М. А. Вектори капітальних інвестицій підприємств України в довоєнний період. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал*. Острогор : Вид-во НаУОА, вересень 2023. № 30(58). С. 15–20. DOI: 10.25264/2311-5149-2023-30(58)-15-20
7. Атамас О. Інвестиційна діяльність в Україні: реалії сьогодення. *Економіка та суспільство*, (54). 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-42>
8. Держстат. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://stat.gov.ua/> (дата звернення: 21.03.2026)
9. Лоза С. Інвестування в Україні: основні тенденції, проблеми та перспективи активізації. *Вісник Хмельницького національного університету 2022, № 2, Том 2*. 2022. 297-306. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-304-2\(2\)-47](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-304-2(2)-47)
10. Мазур Н. А., Кушнір О. К. Капітальні інвестиції в економіці України: значення та вплив в умовах змін. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, (4). 2022. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-03-05>
11. Попова О., Коцюбинська Л., Скубій О. Інвестиційна діяльність в сільському господарстві в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*, (54). 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-49>
12. Сегеда С. А. Інвестування національного господарства України: сучасний стан та пріоритетні напрями. *Економіка і організація управління*, 31-42. 2023. DOI: 10.31558/2307-2318.2023.2.4

REFERENCES:

1. Malyshevskiy T. V. (2024). Klyuchovi tendentsiyi zaluchennya kapital'nykh investytsiy v ekonomiku Ukrayiny [Key trends in attracting capital investments into the economy of Ukraine]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, 177-183.2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.9.177>
2. Mudrak R. P., Kozak K. B., Lahodiyenko V. V., Lahodiyenko N. V. (2025). Stan ta perspektyvy nadkhodzhennya investytsiy v ekonomiku Ukrayiny [Status and prospects of investment inflows into the economy of Ukraine]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsiyi*, (18). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.166984463>.
3. Aref'yeva O. V. (2025). Kapital'ni investytsiyi ta investytsiyina diyal'nist' u zabezpechenni tsiley staloho rozvytku: suchasni vyklyky, finansovi instrumenty, stymulyuvannya [Capital investments and investment activities in achieving sustainable development goals: current challenges, financial instruments, incentives]. *Ekonomichnyy visnyk Dniprovskoyi politekhniki*. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/91.132>
4. Kotenok M. (2025). Prybutky u investytsiyi ukrayins'kykh pidpryyemstv v konteksti polityky staloho rozvytku [Profits and investments of Ukrainian enterprises in the context of sustainable development policy]. *Stalyy rozvytok ekonomiky*, (1 (52)), 93-101. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-13>
5. Shubenko YE. S., Rudenko O. V. (2025). Analiz ta kontrol' kapital'nykh investytsiy yak instrumenty efektyvnoho upravlinnya rozvytkom pidpryyemstva [Analysis and control of capital investments as tools for effective management of enterprise development]. *Problemy suchasnykh transformatsiy. Seriya: ekonomika ta upravlinnya*, (19). (accessed, March 21, 2026)
6. Kryvyts'ka O. R., Bratash M. A. (2023). Vektory kapital'nykh investytsiy pidpryyemstv Ukrayiny v dovoyennyi period [Vectors of capital investments of Ukrainian enterprises in the pre-war period]. *Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu «Ostroz'ka akademiya». Seriya «Ekonomika» : naukovyy zhurnal*. Ostroh : Vyd-vo NaUOA, 2023. № 30(58). DOI: 10.25264/2311-5149-2023-30(58)-15-20

7. Atamas O. (2023). Investytsiyna diyal'nist' v Ukrayini: realiyi s'ohodennya [Investment activity in Ukraine: today's realities]. *Ekonomika ta suspil'stvo*, (54). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-42>
8. Derzhstat. Ofitsiyyny sayt Derzhavnoyi sluzhby statystyky Ukrayiny [State Statistics Service of Ukraine. Official website of the State Statistics Service of Ukraine]. URL: <https://stat.gov.ua/> (accessed, March 21, 2026)
9. Loza S. (2022). Investuvannya v Ukrayini: osnovni tendentsiyi, problemy ta perspektyvy aktivizatsiyi [Investment in Ukraine: basic trends, problems and prospects for activation]. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*, 304(2 (2)), 297-306. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-304-2\(2\)-47](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-304-2(2)-47)
10. Mazur N. A., Kushnir O. K. (2022). Kapital'ni investytsiyi v ekonomitsi Ukrayiny: znachennya ta vplyv v umovakh zmin [Capital investments in the economy of Ukraine: significance and impact in the context of changes]. *Problemy suchasnykh transformatsiy. Seriya: ekonomika ta upravlinnya*, (4). DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-03-05>
11. Popova O., Kotsyubyns'ka L., Skubiy O. (2023). Investytsiyna diyal'nist' v sil's'komu hospodarstvi v suchasnykh umovakh [Investment activity in agriculture in modern conditions]. *Ekonomika ta suspil'stvo*, (54). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-49>
12. Seheda S. A. (2023). Investuvannya natsional'noho hospodarstva Ukrayiny: suchasnyy stan ta priorytetni napryamy [Investment in the National Economy of Ukraine: Current Status and Priority Areas]. *Ekonomika i orhanizatsiya upravlinnya*, 31-42. DOI: 10.31558/2307-2318.2023.2.4

Дата надходження статті: 29.03.2026

Дата прийняття статті: 20.04.2026

Дата публікації статті: 24.04.2026